

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 13 MARS 2012

Après-midi

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 13 MAART 2012

Namiddag

Le développement des questions et interpellations commence à 14.56 heures. La réunion est présidée par Mme Katrin Jadin.

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 14.56 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Katrin Jadin.

01 **Vraag van de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "waterstof als brandstof" (nr. 9332)**

01 **Question de M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'utilisation de l'hydrogène comme carburant" (n° 9332)**

01.01 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de voorzitter, meneer de staatssecretaris, een warenhuisketen en een chemiereus lanceerden begin februari projecten om het gebruik van waterstof als brandstof voor voertuigen te promoten. De warenhuisketen opent een brandstoftankstation bij zijn distributiecentrum, wat eigenlijk een primeur is in de logistiek. De chemiereus zal een project in de Antwerpse haven voorstellen.

De energie ontstaat door waterstof met zuurstof in een brandstofcel te laten reageren. U kent dat allemaal. Er is geen schadelijke uitstoot. Er is alleen waterstof. Dit wordt door verschillende internationale experts beschouwd als de autobrandstof voor de toekomst. Het enige probleem lijkt de prijs te zijn. Het enige probleem is de commercialisering.

Mijn vragen aan u zijn, heel kort, de volgende. U heeft ongetwijfeld kennisgenomen van deze twee projecten. Wat is uw eerste reactie en heeft u als regering enige belangstelling voor deze projecten betoond? Ik blijf het erg vreemd vinden, mijnheer de staatssecretaris, dat het steeds weer particuliere bedrijven zijn die belangrijke stappen zetten op weg naar propere energie. Terwijl het beleid eigenlijk de mond vol heeft van hernieuwbare energie en energieschaarste, doet het naar mijn bescheiden overtuiging eigenlijk echt te weinig inspanningen om hierin te helpen.

Welke maatregelen zal deze regering met volheid van bevoegdheid nemen om deze propere vorm van energie te promoten? Ik heb het natuurlijk over het federale niveau, eventueel door het nemen van fiscale maatregelen, door het stimuleren van onderzoek of door het vereenvoudigen van de inschrijving van dit soort voertuigen. Ik weet het niet. U zal het mij wel weten te zeggen.

Men heeft het steeds over de prijs, mijnheer de staatssecretaris, die blijkbaar een ernstige struikelblok zou vormen om waterstof als autobrandstof te commercialiseren. Waarover heeft men het dan concreet? Gaat het over de verbranding die te veel kost of over de speciale motors? Waarover heeft men het concreet? Ik

ben benieuwd naar uw antwoorden.

01.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mevrouw de voorzitter, inzake het gebruik van waterstof als brandstof voor het transport kan ik u het volgende meedelen. Wij weten dat grote ondernemingen in de haven van Antwerpen sedert verscheidene jaren waterstof produceren, voornamelijk door aardgas te hervormen. Wij weten ook dat zij overwegen deze waterstof als brandstof voor voertuigen te gebruiken.

België beschikt over een van de dichtste transportnetten van waterstof voor industriële toepassingen. De expertise inzake de constructie van waterstofmotoren, uitgevoerd naar de Verenigde Staten, wordt bewezen door de industriële samenwerking met het platform Vlaams Samenwerkingsverband Waterstof en Brandstofcellen, met researchcentra en met Europese projecten.

Wat uw tweede vraag betreft, vooraleer men een concurrentieel stadium bereikt, impliceren deze technologieën nog belangrijke inspanningen inzake research, ontwikkeling en voorstelling. Rekening houdend met het feit dat de productieprocessen niet in de lijn liggen van een kernfilière die afhangt van de federale overheid, moeten al deze inspanningen door de Gewesten geleverd worden. Zij zijn bevoegd voor de toekenning van de financieringsbronnen of het uitwerken van partnerschappen tussen privé en overheid.

De overleggroep inzake Energie, CONCERE-ENOVER, samengesteld uit de federale Staat en de Gewesten en voorgezeten door de administratie voor Energie en de FOD Economie, zal elke vraag om steun van de Gewesten betreffende waterstof onderzoeken.

Inzake fiscaliteit kunnen maatregelen worden overwogen. Die hangen vooral af van de rijpheid van de technologie.

Wegens de transportkosten en de nodige inspanningen voor onderzoek en ontwikkeling, zal de ontplooiing van waterstof ten vroegste in de periode 2020-2030 mogelijk zijn.

Ik nodig u uit om meer verduidelijking te vragen aan de minister van Financiën en aan de gewestelijke ministers bevoegd voor onderzoek en energie.

01.03 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik neem nota van het feit dat de bevoegdheidsversnippering over verschillende ministers en Gewesten, voor vertraging zorgt in het hele proces.

Volgens u is de ontwikkeling van waterstof als brandstof pas mogelijk in 2020-2030. U suggereert dat ik meer concrete informatie vraag aan de minister van Financiën en aan de Gewesten. Dit lijkt mij inderdaad een bevestiging van mijn overtuiging dat het allemaal te traag gaat en dat mits eenheid van bevoegdheid de zaken sneller vooruit zouden kunnen gaan.

Wij volgen deze aangelegenheid verder op.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de distributiekosten bij Electrabel" (nr. 9375)

- de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de distributiekosten van Electrabel" (nr. 9596)

02 **Questions jointes de**

- M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les frais de distribution chez Electrabel" (n° 9375)

- M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les coûts de distribution d'Electrabel" (n° 9596)

02.01 Peter Logghe (VB): Een aantal consumenten daagt Electrabel voor de rechter. Ze eisen terugbetaling van distributiekosten voor elektriciteit en gas, omdat Electrabel de kosten wettelijk niet mocht aanrekenen. Immers, twee jaar na de goedkeuring van de wet die de berekening van distributiekosten in 2008 regelde, heeft het Grondwettelijk Hof de bepalingen omschreven als onwettelijk. De vraag is hoe dat nu zal aflopen en wat de mogelijke gevolgen zijn van een beslissing in deze of gene richting.

U hebt ongetwijfeld kennisgenomen van de dagvaarding. Graag kreeg ik van u een eerste reactie. Zijn er bij de Ombudsdienst voor Energie klachten binnengekomen inzake de tussen 2008 en 2010 aangerekende distributiekosten? Zo ja, hoeveel?

Wat zijn de mogelijke gevolgen van de beslissing door de vrederechter dat de consumenten inderdaad gelijk zouden hebben? Werd hierover overleg gepleegd? Dreigen er nieuwe processen? Zijn er nog andere energieproducenten in dit geval, voor wie er processen dreigen?

Kunt u bevestigen dat het Grondwettelijk Hof de berekening onwettig verklaarde?

Wat zijn de gevolgen als de eis van de bewoners door de rechter wordt gesteund? Welke financiële gevolgen zijn er, gelet op het feit dat beide eisers elk een som van ongeveer 550 euro terugeisen? Als de beslissing van de rechter in het voordeel van beide klanten uitvalt, hoe wilt u dat dan verder regelen? Moet het Parlement dan een dringend wetgevend initiatief nemen om een en ander juridisch op te lossen? Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

02.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Ik ben op de hoogte van het geding waarin de Belgische Staat als tussenkomende partij in gemeenverklaring gedagvaard is. Het is daarentegen niet opportuun voor de Staat om vooruit te lopen op de eventuele uitslag van het geding. Ik kan dan ook geen antwoord verstrekken op delen drie en vier van de vraag.

Voor het tweede onderdeel van de vraag werden elementen van antwoord gevraagd aan de Ombudsdienst voor Energie, aangezien de algemene directie Energie niet beschikt over de informatie.

De ombudsdienst heeft in 2011 30 klachten over de grondwettelijkheid van de distributienettarieven ontvangen. Het zal uiteindelijk aan de rechtbanken toekomen om te oordelen over de individuele rechtszaken van wie meent dat de op die rechtsbasis gestoelde nettarieven niet verschuldigd zijn. Op het ogenblik kan de Ombudsdienst voor Energie enkel akte nemen van de gecreëerde rechtsonzekerheid en de gerechtelijke ontwikkelingen afwachten.

Ik kan voorts enkel herhalen dat het ongebruikelijk is voor de regering om commentaar te geven op lopende juridische procedures waarbij de Belgische Staat betrokken is. Dat is tevens ongepast vanuit het oogpunt van de scheiding der machten.

02.03 Peter Logghe (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik onderschrijf uw zorg om het principe van de scheiding der machten niet te schenden in dezen, laat dat duidelijk zijn. Ik veronderstel echter dat de regering toch al de bedenking heeft gemaakt dat zij eventueel met een wetgevend initiatief moet komen om recht te zetten wat scheefgelopen is als de rechter in deze of gene richting besluit.

Wat zult u doen? Welke simulaties hebt u gemaakt? Welke mogelijke schadeclaim kan dat tot gevolg hebben? Ik zal die vragen dus herhalen als de beslissing van de rechtbank bekend is.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter:** Dan komen we bij de samengevoegde vragen nrs 9380 en 9827 van de heer Willem-Frederik Schiltz. Mijn vraag nr. 9884 zal apart worden behandeld.

02.04 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, er staan nog andere vragen van mij op de agenda, onder andere over de prijsblokkering. Het lijkt mij wel een beetje vreemd om hierover nu vragen te stellen. Ik zou er dus voor willen pleiten om die vragen uit te stellen tot het moment van het debat, en ze te houden vóór de hoorzittingen en de bespreking van het amendement. Dit lijkt mij de evidentie zelve.

La **présidente:** Cela ne paraît pas dénué de sens!

02.05 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Het constructivisme van de oppositie wordt getest.

02.06 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer Schiltz, er zijn partijen die, als het gaat over energieprijzen, ook vragen stellen over andere aspecten dan alleen de prijsblokkering. Ik weet dat u daardoor gefascineerd bent en dat het u slapeloze nachten bezorgt, maar mijn vraag aan de staatssecretaris was uitgebreider dan het artikel waarover wij het daarnet hebben gehad. Rekening houdend met uw constructieve houding van daarnet, mevrouw de voorzitter, zou ik mijn vraag toch willen handhaven.

De **voorzitter**: U kunt doen wat u wilt. De andere vragen zullen wij dan houden voor een volgende keer.

02.07 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Wij zullen morgen net zo constructief zijn als de heer Calvo nu.

03 **Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'énorme augmentation du nombre de demandes d'intervention du Fonds Social Chauffage" (n° 9380)**

03 **Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de enorme stijging van het aantal aanvragen voor een tussenkomst van het Sociaal Verwarmingsfonds" (nr. 9380)**

03.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, door de scherpe winterkou kent het Sociaal Verwarmingsfonds een aanzienlijke stijging van het aantal aanvragen voor een tussenkomst. Zoals u weet, kunnen bij het fonds mensen terecht met een laag inkomen, schuldenoverlast of een ziekte- of invaliditeitsverzekering. Onder bepaalde voorwaarden financiert het fonds een deel van hun stookoliefactuur.

Wie echter met aardgas verwarmt, werkt met een budgetmeter. Zij kunnen evenwel een beroep doen op subsidies die elders verleend worden. In veel gevallen schiet het lokale OCMW de oplading van de budgetmeter voor.

De directeur van het Sociaal Verwarmingsfonds heeft recentelijk aan de media laten weten dat het aantal oproepen bij het fonds met de dag toeneemt en dat de mensen echt in paniek zijn. Het betreft hier zowel een sterke stijging van het aantal aanvragen voor een tussenkomst voor stookolie als voor aardgas, waarop het Sociaal Verwarmingsfonds niet kan ingaan.

Hoewel uit een rondvraag bij de hoogspanningsnetbeheerder Elia en de gasnetbeheerder Fluxys is gebleken dat de huidige piekcijfers in energieverbruik hoog liggen maar nog geen record hebben bereikt, zou ik toch kort op de bal willen spelen en u enkele vragen willen stellen, mijnheer de staatssecretaris. Hoewel mijn vraag al van 8 februari dateert, is de problematiek ook vandaag in de pers nog brandend actueel.

Hoeveel geld zit er in de spaarpot van het Sociaal Verwarmingsfonds? Hoeveel mensen doen een beroep op het fonds? Hoeveel daarvan zijn gerechtigd op een tussenkomst? Zult u reageren met beleidsmaatregelen op de verontrustende mededeling van de directeur van het Sociaal Verwarmingsfonds? Hoe gaat u de situatie aanpakken?

Hoe reageren onze buurlanden op de winterprik en de financiële gevolgen daarvan voor hun bevolking? Ik meen te weten dat in andere landen gelijkaardige opvangmechanismen bestaan. Bent u daarvan op de hoogte? Vindt u dat die systemen met het Belgisch systeem kunnen worden vergeleken?

03.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer Schiltz, het Sociaal Verwarmingsfonds wordt op twee manieren gefinancierd. Enerzijds is er de financiering via een bijdrage op de betreffende verwarmingsproducten, zoals gasolieverwarming, lamppetroleum en propaan in bulk, die in totaal ongeveer 7 miljoen euro bedraagt. Sinds 2008, met een gevoelige uitbreiding van de activiteiten van het fonds, voorziet de federale overheid in een bijkomend jaarlijks krediet van 30 miljoen euro.

De totale uitgaven van het fonds bedragen momenteel ongeveer 29 miljoen euro per jaar. De verwachtingen zijn dat het fonds elk jaar grotere uitgaven gaat optekenen en dit omdat het aantal gezinnen of personen die er een beroep op kunnen doen, en het effectief doen, alsmear toeneemt. De budgetverwachtingen die het

fonds zelf maakt in het activiteitenverslag gaan uit van een stijging van het aantal dossiers met 5 000 per jaar. Voorlopig volstaat de huidige financiering om de financiële noden van het fonds te dekken. Uiteraard dient de evolutie van de uitgaven van het fonds regelmatig te worden geëvalueerd om tijdig eventuele problemen op dat vlak te detecteren.

Het exact aantal gerechtigden is niet te bepalen, aangezien het niet geweten is of deze personen of gezinnen zich met gasolie verwarmen. In 2010 hebben 120 998 personen of gezinnen van een tussenkomst van het Sociaal Verwarmingsfonds genoten. Het betrof in totaal 173 715 dossiers, aangezien elk gezin meerdere dossiers kan indienen. De tussenkomst van het fonds geldt voor maximaal 1 500 liter per jaar. De cijfers voor 2011 zijn nog niet definitief bekend, maar op basis van de voorlopige cijfers kunnen wij vaststellen dat alsmear meer gezinnen een toelage genieten van het Sociaal Verwarmingsfonds. Dat is enerzijds te verklaren door een verhoogde naambekendheid van het fonds, maar anderzijds zeker door de sterk gestegen energieprijzen en de algemene economische crisis die we meemaken. U lijkt dit ook te bevestigen in uw vraagstelling.

Ten derde, zoals reeds aangegeven in mijn antwoord op uw eerste vraag, doen er zich momenteel geen problemen voor inzake de financiering van het fonds. Wij volgen uiteraard de evolutie op dat vlak van zeer nabij op en zullen overeenkomstig reageren indien dit is vereist.

De administratie heeft er geen zicht op of kennis van hoe onze buurlanden reageren op de actuele winterprik en wat daarvan de gevolgen zijn voor de bevolking. België heeft in 2010 tijdens het Belgische voorzitterschap een vragenlijst gestuurd aan een aantal landen, vooral buurlanden, om na te gaan welke sociale maatregelen bestonden in het kader van de energieconsument die zich in een moeilijke situatie bevindt. Op basis van de antwoorden bleek dat er in de buurlanden niet echt een gelijkaardig verwarmingsfonds bestond.

*Voorzitter: Kristof Calvo.
Président: Kristof Calvo.*

03.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, bedankt voor uw antwoord.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de Mme Katrin Jadin au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "l'éventualité que l'État se porte garant pour permettre une mensualisation des factures de mazout" (n° 9884)

04 Vraag van mevrouw Katrin Jadin aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de mogelijkheid dat de Staat zich borg stelt met het oog op maandelijkse afbetalingen van de stookoliefactuur" (nr. 9884)

04.01 Katrin Jadin (MR): Monsieur le secrétaire d'État, un Belge sur cinq se chauffe au mazout. La hausse actuelle du prix du baril de pétrole est reçue de plein fouet par tous ces utilisateurs, d'autant plus que, contrairement aux autres énergies de chauffage qui se paient par mensualités, le mazout, lui, se règle à la livraison ou dans les semaines qui suivent celle-ci. De nombreuses familles bénéficient d'une allocation du Fonds Social Chauffage, mais la hausse des prix réduit l'impact de celle-ci.

D'après la Fédération belge des négociants en combustibles et carburants, une solution plus préventive existe. Il s'agirait de l'étalement des paiements pour l'ensemble des utilisateurs de mazout, par mensualités. Une seule condition réclamée par les distributeurs, qui veulent éviter le crédit à l'aveugle, serait que l'État se porte financièrement garant pour les clients bénéficiant déjà d'une allocation de chauffage. Le Fonds Social Chauffage aurait déjà réagi positivement à la proposition, en laquelle il verrait un moyen d'aider les consommateurs à gérer leurs budgets mensuels.

Monsieur le secrétaire d'État, quel est votre avis sur cette proposition? Figure-t-elle parmi vos priorités? Si oui, comment et dans quels délais pourrait-elle être réalisable?

04.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame Jadin, ces dernières semaines, le Fonds Social Chauffage, d'une part, et le système d'étalement des paiements, d'autre part, sont cités conjointement dans la presse. Personnellement, je préfère traiter ces problèmes séparément. En effet, alors que le Fonds

intervient très concrètement par rapport à son public cible, les paiements étalés pourraient, eux, concerner l'ensemble des clients en Belgique.

En ce qui concerne ce second point, à savoir l'utilisation des contrats de fourniture de mazout prévoyant la possibilité d'un étalement de paiement, je rappelle qu'il s'agit d'une initiative prise en 2005. Malheureusement, malgré une adaptation de la législation en 2008, j'ai l'impression que peu de consommateurs de mazout sont au courant de cette possibilité et y font appel.

Or, vu le niveau de prix actuel, de nombreuses personnes et familles qui n'appartiennent pas pour autant nécessairement au public cible du Fonds – raison pour laquelle, dans un premier temps, je veux scinder les deux problématiques – ont des difficultés pour payer la livraison de mazout en une fois. Une quantité de mille litres de mazout coûte effectivement 900 euros, voire plus; les chiffres sont éloquentes, je n'ai pas à en dire plus.

Je suis convaincu que le paiement étalé de la facture de mazout est une solution qui pourrait permettre d'éviter, dans de nombreux cas, que ces ménages ou personnes ne se mettent en difficulté de paiement. Le paiement étalé, en ce sens, peut être considéré comme une mesure préventive.

J'ai demandé à l'administration une analyse, dans les plus brefs délais, des raisons pouvant expliquer qu'à l'heure actuelle, seule une petite partie des clients fait appel à ce système. Ce n'est qu'après analyse que l'on pourra envisager une façon plus complète d'agir et d'optimiser le système. Dès lors, je ne souhaite pas me prononcer, dès à présent, sur une garantie quelconque de l'État ou autre. Mais je sais que c'est une des pistes qui sont évoquées.

Dans les semaines à suivre, je délibérerai avec le secteur pétrolier et éventuellement avec d'autres collègues ministres, afin d'envisager une action à court terme à cet égard.

04.03 Kattrin Jadin (MR): Merci, monsieur le secrétaire d'État. Je partage votre analyse. Il est positif de se montrer ouvert à cette piste et de chercher des solutions à ce problème bien spécifique.

J'espère que l'administration se prononcera rapidement et que nous aurons des nouvelles de votre part concernant les mesures à prendre pour aider ces personnes en difficulté de paiement.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de verzuchtingen bij het Sociaal Verwarmingsfonds" (nr. 9827)

05 Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les aspirations du Fonds Social Chauffage" (n° 9827)

05.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, u hebt aangegeven dat u de vragen graag apart zou beantwoorden. Mijn vraag is eigenlijk bijna dezelfde als die van mevrouw Jadin. Ik zal ze dan ook niet herhalen. Uw antwoorden zijn voor een deel ook al antwoorden op mijn vragen. Als u nog iets toe te voegen hebt op een van mijn subvragen, dan nodig ik u graag uit om mij het antwoord te bezorgen, maar dat kan eventueel ook schriftelijk.

05.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: (Instemming)

05.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Bedankt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris

voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de bijkomende taks op kernenergie door Wallonië" (nr. 9408)

06 Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'instauration par la Wallonie d'une taxe complémentaire sur l'énergie nucléaire" (n° 9408)

De **voorzitter**: Wij zijn aanbeland bij een vraag over de bijkomende taks op kernenergie door Wallonië ter compensatie van de veel te lage nucleaire taks op federaal niveau.

06.01 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer Calvo, nu begrijpt u beter waarom u zo weinig voorzit.

06.02 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Dank u, mijnheer de waarnemend voorzitter. Mijnheer de staatssecretaris, het kabinet van Waals minister van Energie Jean-Marc Nollet heeft een studie laten maken door het zeer befaamde advocatenbureau Lydian met betrekking tot een bijkomende taks op de winsten van bedrijven die hun stroom halen uit kerncentrales. Aangezien hij slechts een regionale bevoegdheid heeft, gaat het uiteraard om de kerncentrale van Tihange.

Dit is een soort nucleaire rentetaks light of regionaal, als uw wil. Hoewel de drie kernreactoren op Waalse bodem uitgebaat worden door Electrabel, hebben concurrenten E.ON en EDF eveneens recht op een gedeelte van de productie, voornamelijk trekkingsrechten. Minister Nollet is van mening dat Wallonië een deel van de nucleaire rente mag opeisen. Hij baseert zijn redenering op de studie van de federale energieregulator CREG waaruit volgens hem zou blijken dat de eigenaars van de kerncentrales op Belgisch grondgebied omwille van de versnelde afschrijving een nucleaire rente van 1,2 miljard euro zouden opstrijken. Recentelijk besliste onze regering – en u daarbinnen natuurlijk – om de nucleaire heffing op te trekken van 250 tot 550 miljoen euro voor dit jaar. Het verschil tussen de 1,2 miljard euro van de CREG en de toekomstige nucleaire rente van 550 miljoen euro komt neer op 650 miljoen euro. Dat laatste bedrag zouden de Franstalige groenen, mijnheer Calvo, willen gebruiken voor een regionale belasting op kernenergie. Afhankelijk van de geïnstalleerde megawatt zouden de regionale belastingen verdeeld kunnen worden tussen Wallonië en Vlaanderen. Kijk eens aan, hij is zelfs solidair. Het bedrag voor Wallonië zou bijgevolg iets hoger liggen dan dat voor Vlaanderen.

Electrabel heeft reeds laten weten een investeringsstop te zullen instellen indien de federale taks van 550 miljoen euro effectief wordt doorgevoerd. Dat laat ons raden met wat zij zullen dreigen indien Jean-Marc Nollet daar nog eens 650 miljoen bovenop doet.

Mijnheer de staatssecretaris, hoe staat u tegenover het invoeren van een regionale bijdrage op kernenergie? In hoeverre hebt u met uw regionale collega's gepraat over een dergelijke bijdrage? In hoeverre botst het plan van minister Nollet voor een dergelijke bijdrage met uw beleidsdoelstellingen inzake de pacificatie van de energiesector?

06.03 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Ik ben er geen voorstander van om dezelfde zaak, hier kernenergie, verschillende keren te belasten, zowel op federaal als op gewestelijk vlak. Dat druist in tegen het algemene principe van het enig karakter van de belasting, *non bis in idem*. Dat zou tot wantoestanden leiden en bovendien de juridische onzekerheid in dit specifieke dossier verhogen. Ik heb dat, net als u, vernomen in de pers, zonder enig voorafgaand overleg.

06.04 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw bondig en zeer verhelderend antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Willem-Frederik Schiltz** aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de nucleaire provisies" (nr. 9477)

- de heer **Peter Logghe** aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het conflict tussen NIRAS en de elektriciteitsproducenten"

(nr. 9664)

- mevrouw Karine Lalieux aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de beslissing van de Commissie voor nucleaire voorzieningen om de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales te verminderen" (nr. 9683)

- mevrouw Leen Dierick aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de procedure voor het vastleggen van de provisie voor de verwerking van nucleair afval" (nr. 9752)

- de heer Olivier Destrebecq aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de ontmanteling van de kerncentrales" (nr. 9792)

- de heer Damien Thiéry aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de nucleaire voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales" (nr. 10249)

07 Questions jointes de

- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les provisions nucléaires" (n° 9477)

- M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le conflit entre l'ONDRAF et les producteurs d'électricité" (n° 9664)

- Mme Karine Lalieux au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la décision de la Commission des provisions nucléaires visant à réduire les provisions pour le démantèlement des centrales nucléaires" (n° 9683)

- Mme Leen Dierick au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la procédure de fixation de la provision prévue pour le traitement des déchets nucléaires" (n° 9752)

- M. Olivier Destrebecq au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le démantèlement des centrales nucléaires" (n° 9792)

- M. Damien Thiéry au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les provisions nucléaires en vue du démantèlement des centrales nucléaires" (n° 10249)

Voorzitter: Bert Wollants.

Président: Bert Wollants.

(...): (zonder micro)

07.01 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): (...) Mijnheer Calvo, ik wou dat net voorstellen. Als u een dergelijke vraag lanceert, moet u ook bereid zijn om het verzoek van de meerderheid om de vragen met betrekking tot de prijzen uit te stellen, te honoreren. Dan zouden wij dat kunnen overwegen, maar uiteraard moeten de andere collega's daarmee akkoord gaan.

De **voorzitter**: Ik denk dat het efficiënter zou zijn om niet gebonden te zijn aan de spreektijd van twee minuten om onze vraag grondig te kunnen stellen.

07.02 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): (...) *(zonder micro)*

(...): (...)

De **voorzitter**: Ik doe mijn best om enige objectiviteit te bewaren. Ik geef het woord aan de heer Schiltz.

07.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, deze vraag heeft de actualiteit een tijd beheerst. Als Parlementsleden doen wij ons best om u te ondervragen over nieuws heet van de naald, maar door de drukke werkzaamheden staat de vraag pas vandaag op de agenda.

Het gaat heel eenvoudig over de verlaging van de nucleaire voorzieningen. Ik had al de eer en het genoegen om u daarover aan de tand te voelen in de plenaire vergadering.

Is het correct dat de vertegenwoordigers van de overheid in de Commissie voor nucleaire voorzieningen hebben ingestemd met de betreunde verlaging, die thans wordt aangevochten door NIRAS?

Waarom heeft de Commissie voor nucleaire voorzieningen het eensluidende advies van NIRAS van 10 november 2011 genegeerd?

07.04 Peter Logghe (VB): Mijnheer de staatssecretaris, wie heeft de bevoegdheid om het budget vast te leggen?

Is het beroep dat de elektriciteitsproducenten tegen de hoogte van het budget hebben ingesteld, al dan niet opschortend? Met andere woorden, moet het door NIRAS bepaalde bedrag vooraf worden betaald, wordt het voorlopig niet betaald of wordt een lager bedrag betaald? Welk gevolg heeft een beroepsprocedure precies?

Het budget is nodig om het nucleaire afval te verwerken en de veiligheid op korte en lange termijn te garanderen. Het spreekt voor zich dat een conflict tussen beide overheidsdiensten voor chaos en rechtsonzekerheid zorgt. Zult u bemiddelen? Hoe zit het met de bepaling en de betaling van het budget voor 2012?

Een verklaring voor de houding van Electrabel is wellicht te vinden in de twijfelende houding van de regering inzake de toekomst van kernenergie. Alles hangt samen in dit land. Ik las in de pers dat u nog voor de zomervakantie een definitieve beslissing over kernenergie zou willen nemen. Ik kijk uit naar uw reactie en dan vooral op de hangende betwisting over het budget voor kernafval.

07.05 Karine Lalieux (PS): Monsieur le secrétaire d'État, une question d'actualité est intervenue, il est vrai, entre-temps, alors que les questions avaient déjà été déposées en commission. J'ignore comment cela se passe, mais c'est ainsi!

L'ONDRAF a déposé un recours en annulation auprès du Conseil d'État le 21 février. Ce fait n'est pas habituel de la part de l'ONDRAF. En effet, cet organisme n'a pas l'habitude d'introduire des recours auprès du Conseil d'État et de faire mille et une choses. Une raison de fond et une raison de forme motivent cette procédure peu fréquente.

Sur le fond, l'ONDRAF s'oppose à la diminution de la provision pour le démantèlement des centrales nucléaires décidée par la Commission des provisions nucléaires. En ce qui concerne la forme, la décision aurait été prise uniquement sur la base de notes d'Electrabel et de Synatom, et adoptée par un nombre restreint de représentants de cette Commission.

(Interruption du président)

Monsieur Wollants, vous n'aimez pas que l'on fasse cela quand vous posez une question! Vous aviez dit que vous resteriez un président neutre et très attentif à ses collègues.

De **voorzitter**: Ik heb gezegd dat ik dat zou proberen.

07.06 Karine Lalieux (PS): Franchement, vous dissipez le secrétaire d'État!

Je disais donc, monsieur le secrétaire d'État, que la décision aurait été prise par un nombre restreint de représentants de la Commission des provisions nucléaires alors que celle-ci aurait dû demander un deuxième avis à l'ONDRAF.

La démarche entreprise par ce dernier n'est pas anodine et révèle des dysfonctionnements au sein de ladite Commission qui méritent d'être analysés avec sérieux.

Monsieur le secrétaire d'État, vous avez directement annoncé votre soutien à l'ONDRAF et avez annoncé votre intention d'agir sur le système. Dès lors, où en êtes-vous dans votre réflexion quant à l'action à mener au niveau de ce système, de cette Commission, de Synatom, etc.? Quels sont vos objectifs concrets en la matière? Comptez-vous revoir l'ensemble de la procédure ou simplement améliorer la procédure existante?

07.07 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik denk dat de collega's het probleem al voldoende geschetst hebben. Ik zal hun vragen dan ook niet herhalen. Men heeft in de pers al aangekondigd dat u de juridische stappen die NIRAS ondernomen heeft steunt. U wil ook de procedure herzien die voorafgaat aan het vastleggen van de budgetten.

Kunt u mij meedelen welke volgens u de belangrijkste pijnpunten zijn in de huidige procedure? Op welke manier wilt u de procedure hervormen en welke timing ziet u daarvoor?

In het regeerakkoord staat ook dat de staatscontrole bij het beheer van het Synatomfonds versterkt moet worden om zo de toereikendheid, de beschikbaarheid, de transparantie en een betere spreiding van de leningen te verzekeren. Hoe zult u dat concreet doen en welke timing voorziet u hiervoor?

07.08 Damien Thiéry (FDF): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je serai bref car de nombreux éléments ont déjà été donnés. Je tiens tout d'abord à vous remercier de la transparence avec laquelle vous avez répondu à la question précédente que je vous avais posée dans le cadre du démantèlement des centrales. On a parlé de 2015. En l'occurrence, on parle de 2015 et de 2025 en fonction de la situation.

Je tiens cependant à ajouter une notion, celle des montants. Ceux-ci n'ont pas encore été cités précisément ici et je souhaiterais avoir votre avis à ce sujet. La Commission des provisions nucléaires avait approuvé une provision de 347 millions d'euros fin 2010. C'était en fait 231 millions d'euros de moins que ce qu'avait recommandé l'ONDRAF, à savoir 578 millions d'euros.

Mme Lalieux a parlé du recours au Conseil d'État. C'est effectivement un fait relativement rare qui mérite d'être souligné.

Monsieur le secrétaire d'État, pourriez-vous nous apporter certaines précisions sur la situation? Le coût du démantèlement tel qu'évalué, soit 347 millions plutôt que 578 millions d'euros, correspond-il bien à ce dont nous avons besoin?

07.09 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor de kans die ik krijg om hier ook nog vragen over te stellen. Het is logisch dat verscheidene Parlementsleden zich hiervoor interesseren, ten eerste omwille van de mogelijke financiële impact en, ten tweede, omdat dit toch ook wel vragen oproept over ethiek, transparantie, democratie en het functioneren van de energie-instellingen in dit land.

Mijnheer de staatssecretaris, er dreigt een bijkomende factuur van 231 miljoen euro op de samenleving en dus de belastingbetaler af te komen, omdat volgens de NIRAS de exploitanten van onze kerncentrales onvoldoende wensen bij te dragen aan de ontmantelings- en afvalkosten. Op zich is het merkwaardig dat de exploitanten deel uitmaken van de commissie. Ik vermoed dat u ook daarover wel iets zult vertellen. Ik kan echter heel moeilijk vatten wat er op 14 december is gebeurd in de Commissie voor nucleaire voorzieningen. Hoe is men erin geslaagd om daar met vertegenwoordigers van de regering een korting voor de nucleaire exploitanten af te dwingen, naast de al veel te lage nucleaire taks van 250 miljoen euro netto?

Ik had het genoeg om het dossier wat concreter te bekijken. Op 14 december waren op de Koning Albert II-laan 16 te 1000 Brussel het hoofd van uw administratie, de heer Dufresne van de Nationale Bank en de heer Van Rentergem aanwezig. Van de negen vertegenwoordigers waren er meer van de overheid aanwezig dan van de exploitanten. Hoe kan in godsnaam also een meerderheid tot stand komen? Meer nog, de wetgeving bepaalt dat de exploitanten maximaal een derde van de stemmen genieten en ze beschikken dus niet over een blokkeringsmeerderheid. In principe kunnen de vertegenwoordigers van de Staat daarin hun wil doordrijven. Daarnaast kunnen de vertegenwoordigers van de Staat nog verzet aantekenen bij u, de staatssecretaris voor Energie, tegen elk advies of besluit van de commissie.

Ik vraag mij af waarom het zover is gekomen dat de raad van bestuur van NIRAS een procedure begint bij de Raad van State, terwijl men al vroeger bij u had kunnen aankloppen. Dat had in een vroegere fase

gekund in de Commissie voor nucleaire voorzieningen, op 14 december, als men aanwezig was geweest. Het aantal afwezigen was wel gigantisch: de heer De Roovere, de heer Minon, de heer Possemiers en de heer Boon van de FOD Budget en Beheerscontrole waren er niet. Er waren meer afwezigen dan aanwezigen. Kunt u dit nog schetsen, naast de wetgevende initiatieven die u plant te nemen inzake dit belangrijk fenomeen?

07.10 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, misschien enkele algemene bedenkingen en daarna een meer concreet antwoord op de specifieke vragen.

Volgens het beheersysteem van de nucleaire voorzieningen, ingevoerd door de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales, moet de kernprovisievennootschap een driejaarlijks herevaluatie-rapport van de nucleaire voorzieningen voorleggen aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen. De NIRAS geeft over deze herevaluatie een eensluidend advies dat moet worden gevolgd door de commissie.

Een dergelijke herevaluatie werd op 22 september 2010 voorgelegd aan de commissie. In haar eensluidend advies kon NIRAS niet akkoord gaan met een aantal voorgestelde aspecten en de commissie heeft dit overgenomen. In november 2010 had de Commissie voor nucleaire voorzieningen, op basis van het eensluidend advies van NIRAS, de bedragen goedgekeurd die moesten worden aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van de bestraalde splijtstoffen. Deze bedragen bedroegen eind 2010 voor de ontmanteling 2,231 miljard euro en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen 3,923 miljard euro. Deze bedragen lagen respectievelijk 153 en 184 miljoen hoger dan de bedragen die waren voorgesteld door de kernprovisievennootschap Synatom.

De commissie had evenwel aan Synatom de toelating gegeven om binnen het jaar twee rapporten op te stellen. Het ene rapport handelde over de onzekerheidsmarge bij de ontmanteling van nucleaire centrales en het andere over de opwerking van de bestraalde MOX-brandstof en het beheer van plutonium dat niet in de Belgische kerncentrales kan worden gerecycleerd indien de opwerking zou worden weerhouden.

In het kader van het dossier over de nucleaire voorzieningen wordt deze optie als hypothese weerhouden omdat zij aanleiding geeft tot de hoogste provisiebedragen. De commissie had gezegd dat zij op basis van deze twee rapporten haar standpunt eventueel kon herzien conform de toepasbare wettelijke procedure.

La Commission des provisions nucléaires a tenu une réunion sur les deux rapports, le 14 décembre 2011. Lors de cette réunion, la société de provisionnement nucléaire, Synatom, a proposé de diminuer les montants approuvés par la Commission en novembre 2010 de 45 millions pour le démantèlement et de 186 millions pour la gestion des matières fissiles.

Selon l'ONDRAF, un avis conforme aurait dû être demandé sur ces deux rapports; ce ne fut pas le cas. Toujours selon l'ONDRAF, ces décisions prises le 14 décembre par la Commission des provisions nucléaires sur le montant des provisions ne respectent pas le cadre légal.

Pour garder tous les droits et les prérogatives de l'organisme, le 10 février 2012, le conseil d'administration de l'ONDRAF a décidé, de façon unanime, d'introduire contre la nouvelle décision un recours auprès du Conseil d'État. Le recours a été entre-temps introduit; la décision du Conseil d'État démontrera si cette décision est illégale ou non.

En fait, la décision concernera davantage le fait de savoir si un avis conforme devait être demandé. C'est un volet touchant plus à la forme qu'au fond; pourtant, le fond est plus important que la forme.

Je comprends la démarche de l'ONDRAF, car il est important que le rôle confié à cet organisme dans le système de gestion des provisions ne souffre d'aucune contestation ni interprétation. Il est important de lever toute ambiguïté à ce sujet. Ce sera notamment un des objectifs des propositions d'amélioration du système de gestion des provisions nucléaires auquel je suis en train de travailler.

Deze gebeurtenis toont eens te meer de noodzaak aan om de werking van het beheersysteem van de nucleaire provisies te verbeteren. Gelet op het belang van het dossier wens ik eerst de verwachtingen van het Parlement inzake dit dossier te kennen, bijvoorbeeld in de vorm van een voorstel van resolutie.

J'en arrive ainsi aux questions plus spécifiques.

Le coût de démantèlement de certaines centrales nucléaires est estimé sur base d'un inventaire très détaillé des équipements et quantités de matériaux qui constituent les unités nucléaires ainsi que leur état radiologique.

Pour chaque composante de chaque unité, la durée de démantèlement est estimée sur base de l'expérience internationale en termes d'opérations similaires.

Pour le personnel employé pour le démantèlement, on applique le taux horaire actuel, mais on tient également compte de son évolution future.

Pour les déchets radioactifs produits, les tarifs de l'ONDRAF sont appliqués. On y ajoute, en plus, les coûts des consommables et des équipements spécifiques de démantèlement.

Toutes ces données sont incorporées dans des programmes de calcul spécialisés et le résultat ainsi obtenu est encore augmenté de marges d'incertitude.

De studie van het Franse rekenhof over de kosten van kernenergie in Frankrijk is een zeer nuttige informatiebron, maar er moet wel enige voorzichtigheid aan de dag gelegd worden. De situaties in Frankrijk en België zijn niet dezelfde. Er moet worden vermeden appels met peren te vergelijken. Met het rapport werd eveneens geprobeerd een internationale vergelijking te maken tussen 11 landen met elk hun eigen systeem. Daaruit blijkt dat de Franse voorzieningen lager liggen dan de Belgische, ondanks de onzekerheidsmarge van 20 % waarvan sprake is in Frankrijk.

Sur la base d'une comparaison plus globale avec d'autres pays, le coût de démantèlement évalué pour les centrales nucléaires belges se trouve environ au milieu de la fourchette des estimations étrangères. Il convient toutefois d'être toujours extrêmement prudent lors des comparaisons avec l'étranger. La situation des différents pays n'est pas la même et le contenu exact des travaux de démantèlement peut différer d'un pays à l'autre.

De huidige discussie is niet gekoppeld aan de discussie over de kernuitstap. De voorzieningen voor de ontmanteling verschillen niet zo veel in de verschillende uitstapkalenders. De ontmantelingskosten worden weinig beïnvloed door de levensduur van de kerncentrales. De voorzieningen voor het beheer van de bestraalde splijtstoffen zijn voornamelijk afhankelijk van de geproduceerde hoeveelheden.

Il est clair que la procédure actuelle relative aux provisions mérite une révision.

Comme il est cité dans une de vos questions, deux options se présentent: revoir l'ensemble ou améliorer la procédure existante.

Mon sentiment est que le cadre actuel mis en place en 2003 forme une bonne base de travail, bien que ce cadre doive être amélioré sur un certain nombre de points. Je pense que les deux principaux sont, premièrement, le fait que la société de provisionnement dispose à l'heure actuelle d'une voix délibérative dans la Commission des provisions nucléaires; cela pose problème car elle est en effet en jure et partie. Elle doit être présente afin de fournir toutes les informations techniques, mais le fait qu'elle bénéficie d'une voix délibérative est problématique.

Deuxièmement, la manière dont on assure ou contrôle la disponibilité et la suffisance des provisions doit être clarifiée. Je pense notamment au rôle de l'ONDRAF.

Le travail est en cours mais je ne peux vous fournir de timing exact. Je rappelle une nouvelle fois ma proposition. Je l'avais formulée lorsque j'avais répondu à la question de M. Schiltz. Il semblerait important que l'avis du parlement sur les avancées à réaliser - sous la forme d'une résolution ou d'un débat - soit matérialisé.

Mon point de vue est clair: nous devons partir de la base actuelle et l'optimiser; Synatom ne doit plus bénéficier d'une voix délibérative au sein de la Commission; nous devons être plus clairs au sujet du rôle de l'ONDRAF en la matière. Voilà les trois lignes importantes pour une future amélioration du fonctionnement de la Commission des provisions nucléaires.

07.11 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, met genoegen verneem ik dat, ingevolge het regeerakkoord de controle bij het beheer van de financiële reserves voor de ontmanteling van kerncentrales en van de gebruikte splijfstof zal worden versterkt. Ik ben op uw uitnodiging ingegaan en ben alvast aan de slag met een ontwerp-resolutie.

Collega's, wij moeten daarbij een belangrijke vraag stellen, los van de zuiver formeel-juridische redenen waarom NIRAS beroep heeft aangetekend, omdat ze niet is geconsulteerd. Wat heeft de commissie ertoe bewogen om in deze tijden van uiterste nucleaire voorzichtigheid, met de intentie in het regeerakkoord om in 2015 de oudste reactoren te sluiten, plots tot een versoepeling over te gaan?

Een en ander vraagt nader onderzoek. Wij moeten er alvast voor zorgen – het belangrijkste eerst – dat de procedures van toezicht door de overheid op Synatom worden versterkt.

Ik dank u voor het initiatiefrecht, dat u ons gunt. Ik hoop dat collega's zullen worden gevonden om dat te ondersteunen.

07.12 Karine Lalieux (PS): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie. Le parlement va saisir la balle au bond car il s'agit d'une problématique importante.

Il faut clarifier la procédure. Le recours au Conseil d'État sera une bonne chose en espérant qu'il ne va pas mettre des années à répondre. Cela permettra peut-être d'orienter la réforme de la loi de 2003 pour clarifier les procédures et pour savoir qui a raison. Si jamais le Conseil d'État n'est pas clair, nous pouvons aller dans le sens que nous souhaitons. Peu importe l'avis du Conseil d'État à ce niveau-là, ce sera pour la forme.

Pour le fond, je crois qu'il est important qu'il n'y ait pas de conflits d'intérêts au sein de cette commission.

Nous avons été alertés au sujet du démantèlement du nucléaire, du problème des déchets et du coût de leur traitement. Il ne faudrait pas que l'on diminue les provisions alors qu'elles sont indispensables, surtout si, demain, on "coince" les producteurs en fermant les centrales. Il faut penser au financement non seulement aujourd'hui mais aussi dans les quelques dizaines d'années à venir.

07.13 Damien Thiéry (FDF): Monsieur le secrétaire d'État, vous attendez l'avis du Conseil d'État. Il en est de même pour moi.

Vous avez eu raison de lever toute ambiguïté sur la problématique car la matière est très importante. Il ne faudrait pas que, pour une raison purement polémique, au moment où on devra réellement démanteler les centrales, on se rende compte qu'on n'a plus les moyens pour le faire ou, en tout cas, qu'ils n'ont pas été prévus.

Clarifier le rôle de l'ONDRAF est également fondamental. Je ne reviendrai pas sur les propos de Mme Lalieux.

Pour terminer, sachez que ces questions continueront à retenir toute notre attention.

07.14 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, het is mij, ten eerste, onduidelijk, wat er gebeurt in afwachting van de uitspraak van de Raad van State. Worden de provisies met middelen gestijfd, zoals gevraagd door NIRAS, of gestijfd zoals voorgesteld door de Commissie voor nucleaire voorzieningen?

07.15 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: (...)

07.16 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): U zult de commissie volgen. Dus voorlopig is er een tekort, voorlopig worden de provisies minder gefinancierd dan nodig. Dat is bijzonder vervelend.

Ten tweede, het is een goede zaak om de controle in de toekomst te versterken en om de praktijk waarbij men rechter en partij is, onmogelijk te maken. Ik begrijp echter niet hoe die beslissing tot stand is gekomen. Hoe kon de Commissie voor nucleaire voorzieningen in die samenstelling, dus met de aanwezigheid van mevrouw Fauconnier, de heren Dufresne, Van Rentergem en Deboutte en mevrouw Swartenbroeckx op 14 december die beslissing nemen? Ik begrijp dat niet.

Het is een vraag die collega Schiltz ook stelde. Er waren negen aanwezigen, waarvan twee vertegenwoordigers van Synatom en een vertegenwoordiger van Electrabel, of drie op negen. De rest waren publieke vertegenwoordigers.

De beslissing zorgt ervoor dat tot en met de beslissing van de Raad van State de nucleaire provisies te weinig worden gespijsd. Hoe hebben uw vertegenwoordigers daar gestemd, mijnheer de staatssecretaris? Er waren twee vertegenwoordigers van de FOD Economie, afdeling Energie, en er waren vertegenwoordigers van de FOD Financiën; dat zijn degenen die daar de publieke sector vertegenwoordigen. Zij moeten meegestemd hebben, anders kan die beslissing nooit tot stand gekomen zijn. Er waren er slechts drie van Electrabel en Synatom op negen vertegenwoordigers.

07.17 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer Calvo, als het onbetwist was, was er geen procedure bij de Raad van State nodig.

Wij merken allemaal dat er minstens een probleem is, vooral als gevolg van het stemrecht van Synatom. Dat moet veranderen. De commissie heeft beslist. Er is gestemd volgens de bestaande procedure, die betwist wordt door NIRAS. Die procedure is nog hangende bij de Raad van State, maar ik meen dat wij in afwachting van de uitspraak toch reeds veranderingen moeten aanbrengen om de procedure te verbeteren. Ooit komt er een uitspraak van de Raad van State; ik meen dat wij nu al over genoeg gegevens beschikken om te weten dat de procedure moet veranderen.

Of de quorumregels werden gerespecteerd en of er geldig is gestemd, dat wordt betwist voor de Raad van State. Wij zullen zien wat de Raad van State antwoordt. Ik heb mijn mening daarover, maar wij zullen zien.

U probeert te zeggen dat de provisies te weinig gefinancierd worden. Dat is niet helemaal correct. Het Synatomfonds wordt door de sector gefinancierd, met name grotendeels door Electrabel, zoals uit de berekeningen blijkt. Synatom moest op het einde van 2011 de boekhouding afsluiten. Er moest op dat moment een beslissing genomen worden, anders kreeg Synatom problemen met de eigen boekhouding.

Dat toont opnieuw aan dat de procedure absoluut veranderd moet worden. Er zijn grondige wijzigingen nodig in de sector.

07.18 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik begrijp het niet. U zegt dat de commissie die beslissing moest nemen, omdat Synatom anders boekhoudkundige problemen kreeg.

Ik wil het politieke conflict niet cultiveren, maar het heeft geen zin dat we daarover misverstanden laten bestaan. U zegt dat de Commissie voor nucleaire voorzieningen die beslissing moest nemen, omdat er anders boekhoudkundige problemen waren op het niveau van Synatom. Dat begrijp ik niet.

07.19 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Comme vous le savez, monsieur Calvo, l'activité principale de Synatom est de provisionner des montants en vue d'assurer le démantèlement.

S'ils ne savent pas combien ils doivent provisionner, cela leur pose un problème en termes de clôture de compte. Pour clôturer l'année 2011, ils devaient savoir s'ils devaient provisionner 231 millions en plus ou en moins. Ils devaient prendre une décision; celle-ci pouvait aller dans un sens ou dans l'autre. De plus, ils pouvaient prendre cette décision sans l'avis conforme de l'ONDRAF; c'est une autre question.

Je le répète, pour clôturer leurs comptes, ils devaient avoir une décision. Le problème, c'est que nous n'aurions pas été en position de décider. Il faut changer cela. Nous devons être en mesure d'avoir une décision pour permettre à Synatom de clôturer ses comptes; cela me semble normal. Nous devons faire en sorte que ces décisions soient prises à temps et dans le respect des procédures. Enfin, nous devons, me semble-t-il, sortir de ce possible conflit d'intérêts où Synatom est en même temps juge et partie.

Voilà, je pense avoir été très clair dans mes propositions!

07.20 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, de grote vraag blijft dat Synatom in december wil weten hoeveel zij moeten spijzen. Dat wil evenwel nog niet zeggen dat men daar een korting moet bedingen. De vraag blijft open: zes op negen publieke vertegenwoordigers, maar drie van de exploitanten. Ik heb de namen hier voor mij liggen, zes op negen publieke vertegenwoordigers. Zij hebben

op 14 december groen licht gegeven.

Uw ambassadeurs in de Commissie voor nucleaire voorzieningen, uw mensen hebben groen licht gegeven voor een korting van 231 miljoen euro. Dat hebt u vandaag bevestigd. NIRAS had nooit een procedure bij de Raad van State moeten aanspannen als uw vertegenwoordigers die beslissing niet hadden genomen.

07.21 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer Calvo, wie heeft die wet gemaakt in 2003? Als die wet goed was gemaakt in 2003, dan hadden wij nu die problemen niet gehad. Ik heb een probleem gezien. NIRAS heeft een procedure aangespannen. Had ik dat niet moeten doen? Ik heb dat zelfs gesteund. Ik heb hen gevraagd, unaniem, met mijn vertegenwoordiger in de raad van bestuur van NIRAS, om deze procedure aan te spannen. Dat is unaniem geweest. Ik heb gezegd dat wij dat moesten aanpassen. Als wij dat vroeger zouden gedaan hebben, dan had ik dat ook niet moeten doen.

07.22 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): (...)

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: De samengevoegde vragen nrs 9507, 10003, 10019, 10212 en 10217 over de energieprijzen worden uitgesteld.

08 **Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "energiearmoede" (nr. 9605)**

08 **Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la précarité énergétique" (n° 9605)**

Voorzitter: Kristof Calvo

Président: Kristof Calvo

08.01 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, hoewel ons land in tegenstelling tot andere Europese landen over een uitgebreid netwerk beschikt voor gezinnen die hun elektriciteitsfactuur niet kunnen betalen, kennen wij een groot aantal energiearmen die steeds moeilijker in het reguliere circuit terecht kunnen. Het is algemeen geweten dat commerciële energieleveranciers hun klanten kunnen droppen bij de distributienetbeheerder indien die klanten hun rekeningen niet meer kunnen betalen. Alleen al in Vlaanderen werden door de VREG op 1 januari jongstleden 81 000 huishoudens geteld die elektriciteit krijgen van de netbeheerder. Voor gas waren dat er 58 000.

Ons huidige trapsgewijze systeem met, onder meer, budgetmeters, heeft als hoofddoel de betalingsachterstand bij gezinnen weg te werken, zodat zij zouden kunnen terugkeren naar het reguliere systeem en dus naar de commerciële leveranciers. Mensen met een gewaarborgd pensioen die afhankelijk zijn van een leefloon, of mensen met een handicap, krijgen het statuut van beschermde afnemer waardoor zij recht hebben op het laagste tarief. Dit zijn de sociale maximumprijzen. Dit tarief wordt sinds midden 2009 automatisch toegekend aan de rechthebbende. Hoewel uit het jaarverslag van de Ombudsdienst voor Energie blijkt dat er nog een aantal kinderziekten in het systeem zaten, heb ik bij vorige vragen alvast de bevestiging gekregen dat dit zou verbeteren.

Uit cijfergegevens van Eandis, de netbeheerder met een marktleaderschap van 80 %, blijkt dat het sociaal tarief voor slechts 13 % van hun klanten met betalingsproblemen van toepassing is. De overige 87 % van de gedropte klanten betaalt zelfs een hoger tarief dan de klanten op de commerciële markt. Tweemaal per jaar worden de tarieven voor klanten van de netbeheerders vastgelegd door de CREG. Recentelijk werden deze tarieven nog verhoogd. Dat maakt dat men via de V-test kan afleiden dat een gemiddeld gezin in, ik zeg zomaar iets, Gent met een verbruik van 3 500 kilowattuur momenteel 465 euro per jaar betaalt met een sociaal tarief, en 1 009 euro indien het gezin weliswaar bij een netbeheerder zit, maar geen recht heeft op een sociaal tarief. Dit bedrag is het hoogste in heel de sector.

De VREG heeft reeds in een artikel in *Knack* gereageerd op dit schokkend nieuws. Men stelt daar dat wie zijn factuur niet kan betalen en vervolgens gedropt wordt, vaak het hoogste tarief voorgeschoteld krijgt. Dat is natuurlijk een beetje een vreemde situatie, al is daar ook wel een reden voor.

Men wil klanten uiteraard niet aansporen om hun facturen niet te betalen, vervolgens gedropt te worden en dan een lager tarief te krijgen. Het is natuurlijk de bedoeling dat iedereen zijn factuur betaalt. We dreigen evenwel in een neerwaartse spiraal terecht te komen waarbij mensen die hun factuur werkelijk niet kunnen betalen, nog hogere facturen zullen moeten betalen. De terugkeer naar de commerciële markt wordt op die manier zo goed als uitgesloten, wat alleen maar tot gevolg heeft dat er steeds meer mensen hun facturen op last van de collectiviteit betaald zullen moeten zien.

Ik had u dan ook graag volgende vragen gesteld. Welke initiatieven werden intussen, in 2011 of 2012, genomen om de kinderziektes van de automatisering van de sociale maximumprijzen eruit te halen? In hoeverre waren deze succesvol, als daarop al een zicht is? Hebt u weet van resterende problemen wat deze automatisering betreft?

Bent u bereid om de drempel te verlagen voor klanten bij een distributienetbeheerder, die geen recht hebben op een sociaal tarief, om gemakkelijker over te stappen naar een meer voordelig circuit? Zo ja, waarom? Wat zijn hiervoor de redenen? Ik bedoel met die vraag of het mogelijk zal zijn om een meer trapsgewijs systeem in te bouwen, zodat meer mensen recht hebben op een iets lager tarief en niet op het zeer hoge standaardtarief van de netbeheerder. Ik weet dat het moeilijk is om een evenwicht te vinden tussen, enerzijds, het ontradend effect en, anderzijds, toch ook genoeg uitzicht te geven op de mogelijkheid om op eigen benen te staan.

Ten slotte, hoe kan worden gerealiseerd dat het marktaandeel van klanten bij de distributienetbeheerder, zoals verhoopt, zal stabiliseren of dalen?

Uiteraard vormt het regeerakkoord ter zake een belangrijke leidraad, want door de prijs te verlagen, kunnen uiteraard meer mensen hun factuur betalen. Ik wou echter ook weten of u acute maatregelen overweegt om dit marktaandeel op peil te brengen.

08.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Schiltz, de werking van de automatische toekenning is een heel technische procedure waarbij alle contracten van klanten van energieleveranciers en distributienetbeheerders moeten worden geïdentificeerd bij het Rijksregister.

Bij het identificeren van de contracten wordt gezocht naar een link tussen de persoonsgegevens gekend bij de energieleveranciers en de officiële persoonsgegevens in het Rijksregister. Als er een link wordt gevonden, kan via een bevraging bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid worden nagegaan of de persoon ook recht heeft op het sociaal tarief.

Sinds de start van het project zet de FOD Economie zich continu in om het automatiseringsproces aan te passen en waar mogelijk te optimaliseren.

Enerzijds werd de implementatie van de automatisering uitgewerkt in verschillende fasen. Die werkwijze laat toe om binnen andere fasen verbeteringen aan te brengen. Waar dat kan, worden de systemen nog steeds geoptimaliseerd. Anderzijds heeft de FOD Economie het voortouw genomen om de betrokken sector samen te brengen in een communicatieplatform.

Op deze wijze zijn verschillende problemen, waarvan een deel zijn oorsprong vond vóór de automatisering, zoals een coherente toepassing van het sociaal tarief op de facturen over alle leveranciers heen, geldigheid en interpretatie van de sociaal attesten, aan het licht gekomen en werd er samen gezocht naar constructieve oplossingen binnen het huidige wettelijk kader.

Daardoor heeft de automatisering onrechtstreeks bijgedragen tot een gelijke en coherente toepassing van het sociaal tarief door de leveranciers, en tot een verduidelijking van deze toepassingsregel en van de rechthebbende categorieën.

Ten slotte werd ook de communicatie met de sociale instellingen – OCMW, FOD Sociale Zekerheid en Rijksdienst voor Pensioenen – die zich inzetten voor het maatschappelijk welzijn van de burger op elkaar afgestemd, teneinde de burger en andere geïnteresseerden op een efficiënte wijze van informatie te voorzien.

Ik ben het eens met de CREG. Het tarief voor niet-beschermden klanten die hun energierekeningen niet

betalen moet een afschrikmiddel blijven teneinde de betrokken consumenten aan te moedigen om zo snel mogelijk terug te keren naar de commerciële leveranciers. In de geliberaliseerde markt is het niet de rol van distributienetbeheerders om de levering aan een eindklant te verzekeren. Dat is een noodoplossing, per definitie van tijdelijke aard, die in het geval van lagere tarieven op kosten van de gemeenschap zou zijn.

Mijn collega Vande Lanotte en ik proberen de kosten van de sociale bescherming voor elektriciteit en gas te verlagen voor de sociale klanten, via het OCMW bijvoorbeeld, of door hen via andere wegen te stimuleren om over te schakelen naar een leverancier die de beste prijs aanbiedt. Mensen die niet genieten van deze sociale bescherming omdat ze een inkomen hoger dan het minimumloon hebben, moeten echter hun rekening betalen via formules die bestaan voor de aflossing van schulden. Ze moeten zo snel mogelijk terugkeren naar een commerciële leverancier die ondanks de boete een stuk goedkoper zal zijn.

Ik ben van mening dat het ontradend effect van dit hoge tarief belangrijk is. Een commerciële leverancier is de beste oplossing omdat hij goedkoper is. Klanten met betalingsproblemen, of zij van het sociaal tarief genieten of niet, kunnen rekenen op de schuldbemiddeling van de OCMW's om hun factuur te betalen. Dit moet de beste motivatie zijn om niet bij de distributienetbeheerders te blijven.

08.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dat is een hele boterham, meneer de staatssecretaris. Ik ben blij te vernemen dat alvast de automatisering stilaan op kruissnelheid komt en daardoor ook bijdraagt tot een vlotter beleid ter zake. Ik denk dat het voor de rest verder afwachten zal zijn op de grote energiehervorming die eraan zit te komen om een aantal kostenverhogende factoren uit de prijs te halen. Ik denk dat dit het beste beleid is tegen energiearmoede dat we kunnen voeren. Ik ben blij dat u de problematiek ter harte neemt en ook adequaat analyseert.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

09 Questions jointes de

- **M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la cotisation fédérale de l'énergie rapportée au fonds 'passif nucléaire'" (n° 9928)**

- **M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la cotisation fédérale de l'énergie rapportée au 'Fonds social'" (n° 9930)**

09 Samengevoegde vragen van

- **de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de federale energiebijdrage in het kader van het fonds 'nucleaire passiva'" (nr. 9928)**

- **de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de federale energiebijdrage ter financiering van het 'Sociaal Fonds'" (nr. 9930)**

09.01 David Clarinval (MR): Monsieur le président, j'ai tout d'abord une petite question de forme. J'avais une troisième question qui visait à supprimer le Fonds Kyoto, vu la disparition de la base légale, fin de cette année. Et cette question, la n° 9929, a été envoyée au ministre Vanackere. Est-ce normal?

Le **président**: (...)

09.02 David Clarinval (MR): J'irai la poser au ministre Vanackere demain... J'avais compacté les trois questions et il me semblait que c'était la même matière, mais ce n'est pas grave. Je vais donc déposer les deux autres questions en une seule qui concerne la cotisation fédérale.

La cotisation fédérale alimente plusieurs composantes dont le passif nucléaire. Sur base des coûts estimés par un plan quinquennal réalisé par l'ONDRAF, le ministre qui a l'Énergie dans ses compétences détermine le montant annuel qui devra alimenter le fonds "passif nucléaire". Sur base des chiffres en ma possession concernant les années 2004 à 2008, le montant annuel perçu a été fixé à 55 millions d'euros. Il s'agit d'une

surcharge supportée par l'ensemble des consommateurs d'électricité.

Aujourd'hui, la Belgique possède toujours des réacteurs nucléaires de type BR1 et BR2. Le réacteur de type BR1 est un réacteur expérimental uranium naturel graphite qui est refroidi par air. Il est une conséquence directe de la participation de la Belgique au projet Manhattan. Les réacteurs de type BR2 sont des réacteurs d'essai de matériaux à très haut flux. Ceux-ci seront remplacés dans le futur par le réacteur MYRRHA.

Monsieur le secrétaire d'État, pouvez-vous nous donner des explications en ce qui concerne l'utilisation des réacteurs BR1 et BR2 en Belgique? Pouvez-vous nous renseigner sur les profits tirés de l'utilisation des réacteurs BR1 et BR2?

La responsabilité de la dénucléarisation des réacteurs de type BR1 et BR2 incombe-t-elle au secteur public par le biais des fonds passifs nucléaires ou au secteur privé? Dans quelles mesures? Pour quels montants?

Dans la foulée, je poursuis sur le Fonds social. Cette cotisation fédérale a été instaurée par les arrêtés royaux des 11 et 22 octobre 2002. Elle serait destinée à alimenter le Fonds pour le financement de la mission des CPAS en matière d'accompagnement et de soutien social aux plus défavorisés en matière de livraison d'énergie. Ce fonds permet aux CPAS d'accorder aux personnes qui ont des difficultés à payer leur facture de gaz ou d'électricité l'accompagnement et la guidance sociale et budgétaire nécessaire. De plus, la loi Vande Lanotte du 4 septembre 2002 permet aux CPAS d'intervenir lorsqu'une personne, suivie en guidance budgétaire ou en médiation de dettes, ne peut faire face au paiement d'une facture d'énergie.

Les moyens du Fonds servent donc, d'une part, à financer les frais de personnel et, d'autre part, à financer le soutien financier accordé. Dans la pratique, ces fonds ont permis aux CPAS de mettre sur pied des centres de médiation de dettes ayant un rayon d'action nettement plus large que ceux des fournisseurs d'énergie.

Monsieur le secrétaire d'État quels montants sont-ils récoltés sur les consommations de gaz et d'électricité pour alimenter le Fonds social? Légalement, comment sont distribués les moyens du Fonds social? Quel est le montant réservé pour les frais de personnel? Quel est le montant réservé pour l'aide financière aux plus défavorisés? Dans la pratique, observe-t-on une différence quant à l'affectation des moyens?

09.03 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Nous avançons très fort, comme vous l'avez vu, dans une vraie réforme de la cotisation fédérale. C'est la Clarinval doctrine.

09.04 David Clarinval (MR): C'est bien! Je vous encourage. Je suis derrière vous!

09.05 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: En ce qui concerne la cotisation fédérale consacrée au financement du Fonds social....

(...): (...)

09.06 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Ils ont fait une bonne proposition. Pour le financement des CPAS par la cotisation fédérale 2012, les montants sont les suivants pour le Fonds social CPAS: 0,4303 euro par mégawatt/heure pour l'électricité, et 0,0939 euro par mégawatt/heure pour le gaz.

Le fonctionnement des CPAS ne relevant pas de ma compétence, je ne dispose pas de la répartition entre frais de personnel et montants réellement alloués aux bénéficiaires. Nous allons bloquer ce montant. Il est également gelé dans le cadre de la réforme que nous opérons avec le ministre Vande Lanotte.

À ma connaissance, la CREG se base sur le montant communiqué par le SPP Intégration sociale qui a la tutelle sur les CPAS. Je vous invite à poser la question de la répartition à Mme De Block.

En ce qui concerne le fonds "passif nucléaire", je peux vous donner les éléments suivants. Le réacteur BR1 a été mis en service en 1958 et, malgré son ancienneté, il est encore beaucoup utilisé, notamment pour l'éducation, ainsi que comme instrument d'irradiation de différents composants utilisés dans des domaines aussi variés que le rayonnement pour les éléments électroniques utilisés dans l'espace, les fibres optiques, les médicaments, etc.

Pour l'heure, on étudie la possibilité de doper le silicium par des neutrons pour des applications de haute

résistance dans le domaine des éoliennes, des trains à grande vitesse, etc.

Le réacteur BR1 génère aussi des recettes, investies intégralement dans la recherche, nécessaires pour garantir la gestion du CEN.

Le BR2 reste aujourd'hui un des plus puissants réacteurs de recherche en Europe. Il contribue aux missions du CEN par différentes activités: sûreté des installations nucléaires, programmes d'irradiation et de réduction du risque de prolifération des armes nucléaires par le développement des technologies alternatives à l'utilisation d'uranium hautement enrichi, production des semi-conducteurs de très haute qualité pour l'irradiation de silicium, ainsi qu'accompagnement de services au niveau médical.

De nos jours, le BR2 réalise un léger déficit net, mais cela s'améliore. La raison principale du déficit est que le prix des radio-isotopes produits par les réacteurs de recherche sur le marché international est toujours sous-estimé.

L'article 2, 3e, de l'arrêté royal du 16 octobre 1991 relatif au CEN définit le passif technique du Centre. Ce sont les obligations résultant de la nucléarisation des installations, ainsi que du traitement, du conditionnement, du stockage et de l'évacuation des déchets radioactifs accumulés, y compris les déchets radioactifs provenant des installations dénucléarisées afférents aux activités nucléaires du Centre.

Par l'article 9 de ce même arrêté royal, l'État s'est engagé à financer le passif. Étant donné que les réacteurs BR1 et BR2 existaient avant le 31 décembre, ils appartiennent donc à ce passif technique, toutefois uniquement dans l'état où ils se trouvaient au 31 décembre 1988.

Pour les adaptations faites à ce réacteur, depuis cette date, le CEN doit constituer des montants nécessaires dans un fonds dédié à ce sujet appelé fonds du néo-passif technique.

Le passif technique du CEN est donc financé par le budget de l'État et non par la cotisation fédérale. Seuls les passifs BP1, BP2, l'assainissement de, respectivement, l'ancienne usine-pilote de retraitement d'Eurochemic et l'ancien département déchets du CEN sont à charge de la cotisation fédérale.

Comme il en ressort de l'inventaire du passif nucléaire couvrant les périodes 2003-2007 que l'ONDRAF a établi conformément à la loi-programme du 12 décembre 1997, le déclassement de l'infrastructure et des équipements BR1 et BR2 représente respectivement 80,8 millions (2004 pour le BR1) et 208,63 millions (2004 pour le BR2) soit 20 % et 50 % du montant des 409,08 millions en 2004 qui est ouvert par le fonds passif technique du CEN. Ces montants feront l'objet d'une mise à jour dans le cadre de l'inventaire des passifs nucléaires couvrant les années 2008-2012 que l'ONDRAF prépare actuellement et soumettra à sa tutelle en 2013.

09.07 David Clarinval (MR): Merci, monsieur le secrétaire d'État, pour cette réponse très claire concernant le passif nucléaire.

En ce qui concerne la réponse à la question sur le Fonds social, j'interpellerai votre collègue Maggie De Block. Je suis d'autant plus interpellé qu'on n'ait pas posé ici la question Kyoto mais qu'on n'ait pas transféré ma question sociale à Mme De Block. Il y a sans doute un problème d'aiguillage.

09.08 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Je peux répondre sur le fonds Kyoto. La décision a été prise hier. On supprime le financement du Fonds Kyoto à dater du 1er avril de cette année. Vous savez comme moi qu'il y a des réserves. Les trois premiers mois ont déjà été versés. Il y a, à ce sujet, une discussion extrêmement importante sur le *burden sharing* de cette année. On verra comment elle sera répartie. En fonction de ces éléments, nous verrons ce qu'on devra faire dans le budget de 2013.

09.09 David Clarinval (MR): C'est donc gelé et pas supprimé?

09.10 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: C'est supprimé dans le sens où le financement s'arrête au 31 mars de cette année.

Ça veut dire que le reste du financement qui devait être financé par la facture d'électricité via la cotisation fédérale ne doit pas être financé jusqu'à la fin de l'année. Tout le monde fait un effort.

09.11 David Clarinval (MR): Je suis évidemment très content d'entendre cette réponse, mais je pense même qu'il faudrait aller au-delà, parce que, s'il n'y a pas d'accord au niveau mondial, il n'y a plus de base légale pour taxer cette partie-là.

09.12 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur Clarinval, vous avez peut-être des informations que je n'ai pas, mais de savoir comment va se dérouler la négociation sur le *burden sharing* et de savoir quelles seront nos obligations à long terme d'un point de vue international, je ne le peux.

Il y a une discussion sur le *burden sharing*, sur les objectifs post-Kyoto et sur objectifs Durban 2012-2020, puis après 2020. On verra quelles en seront les conséquences et on verra comment on devra les financer. Mais, aujourd'hui, je ne suis pas en mesure de vous donner de réponse à ce niveau-là.

Ce que je dis, c'est qu'un effort est fait sur l'année 2012; tout le monde en fait un et j'estimais que le Fonds Kyoto, tout comme le gel au niveau des finances des CPAS, comme les barèmes sociaux, comme l'éolien offshore qui financent la cotisation fédérale, c'est-à-dire tout ce qui est financé par les citoyens et les consommateurs devait être réduit au maximum. On a donc demandé un effort à tout le monde, également dans ce cadre-ci.

09.13 David Clarinval (MR): En ce qui me concerne, je suis très heureux d'entendre cela et je partage votre opinion. Je vous remercie pour vos réponses.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 10211 van mevrouw Leen Dierick is uitgesteld.

10 Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de drempels in de leveringsmarkt van elektriciteit" (nr. 10233)

10 Question de Mme Rita De Bont au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les freins subsistant sur le marché de la livraison de l'électricité" (n° 10233)

10.01 Rita De Bont (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb de hoorzittingen zelf niet bijgewoond, maar er wel een en ander over gelezen. De CREG vreest een tekort aan productiecapaciteit voor elektriciteit. Het tekort zou toenemen tot 2015. Dat brengt de bevoorradingszekerheid in het gedrang. Indien bepaalde eenheden – ik denk bijvoorbeeld aan de oudste kerncentrales – vroeger dan verwacht uit dienst worden genomen of indien het verbruik sterker toeneemt dan verondersteld in de studie 1074, zouden zich misschien nog vroeger ernstige problemen met de bevoorradingszekerheid kunnen voordoen. Toch is er aan de grens met Nederland ruim voldoende grenscapaciteit beschikbaar. Die grenscapaciteit kan echter niet optimaal worden benut als gevolg van verschillende drempels in de leveringsmarkt en een onaangepaste intradaygrenshandel. De intraday-import van Frankrijk naar België verloopt blijkbaar veel gemakkelijker zonder die obstructies.

Ten eerste, wat is de oorzaak van de stroef functionerende intradaygrenshandel tussen Nederland en België?

Ten tweede, kan een harmonisatie van de handelsbeurzen soelaas brengen? Is zo'n harmonisatie haalbaar? Worden er stappen ondernomen om de harmonisatie tot stand te brengen?

Ten derde, moet de wetgeving worden aangepast om de liquiditeiten aan de grens te verhogen? Wat zijn dan de noodzakelijke aanpassingen?

Ten vierde, kunnen er nog andere drempels worden weggenomen om de internationale levering te bevorderen?

Tot slot, moeten wij niet meer inzetten op een echte Europese of Centraal-West-Europese markt in elektriciteit?

10.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mevrouw De Bont, in februari 2011 werden de Belgische en Nederlandse markten gekoppeld dankzij de invoering van een impliciet toekenningsmechanisme van intradaycapaciteit bij de Belgisch-Nederlandse grens. De lancering van een grensoverschrijdende energiemarkt is een gezamenlijke verwezenlijking van de Belgische en Nederlandse transmissienetbeheerders Elia en TenneT en de energiebeurzen Belpex en APX-ENDEX. De interconnectiecapaciteit tussen België en Nederland is beperkt, gelet op de beperkte netcode. Harmonisering van het mechanisme is onontbeerlijk. Ze maakt het mogelijk om te beschikken over een ruimer aanbod en een ruimere vraag, die in verbinding met het gebruik van de beschikbare interconnectiecapaciteiten de verwezenlijking van voordeligere economische transacties, het impliciete optimale beheer van de interconnectiecapaciteit aan de grens en een betere liquiditeit mogelijk maken.

Koppeling van de markten geeft de mogelijkheid om de risico's te verminderen die worden genomen door de marktpelers bij de verwezenlijking van hun commerciële operaties. Het solidariteitsprincipe tussen de verschillende landen, gematerialiseerd door de coördinatieprocedures tussen de transmissienetbeheerders (TNB) voor de bepaling en de toekenning van de capaciteiten, heeft geleid tot meer liquiditeiten op de markten en een onbetwifelbaar voordeel op de Belgische markt. De koppeling van die markten was een première in Europa. Sedert november 2011 werd ze uitgebreid tot de gehele regio Centraal-West-Europa. Er werd voorzien om binnenkort de geïntegreerde intradaymarkt tussen België en Nederland te koppelen aan Scandinavische en Duitse intramarkten van Nord Pool Spot via de kabel Noordnet en de grenzen tussen Nederland en Duitsland en tussen Duitsland en Denemarken.

Elia werkt eveneens samen met de transportnetbeheerders van de regio Central-West Europe om een eventuele optimalisering te identificeren, die moet worden aangebracht aan de coördinatieprocedure.

10.03 **Rita De Bont** (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik weet niet of de informatie die u nu geeft, honderd procent up-to-date is. Wij hebben afgelopen vrijdag een bezoek gebracht aan Essent en daar bevestigde een vertegenwoordiger van de CREG dat het probleem geen verband houdt met de netwerking, maar wel nog steeds met de onderlinge afstemming van de beurzen.

Ten gevolge van de Nederlandse wetgeving, waarop u niet onmiddellijk vat hebt, voert men zelf een beperking in van de hoeveelheid elektriciteit die naar België uitgevoerd zou kunnen worden. Is het niet belangrijk dat eventjes onder de aandacht te brengen van de Nederlandse collega's en contact te nemen met de vertegenwoordigers van de CREG, die dat bevestigd hebben? Dat is ook de reden waarom ik die vraag gesteld heb.

Europa mag er niet alleen zijn om ons onpopulaire maatregelen op te dringen. Als Europa ergens voor nodig is, dan is het wel voor de vrije markt op vlak van elektriciteit. Door onze afhankelijkheid van Frankrijk kan onze elektriciteitsprijs de concurrentie niet beïnvloeden. Ik dring er bijgevolg nogmaals op aan dat u daarover meer informatie inwint.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 **Vraag van de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de stand van zaken in verband met het afvalplan van NIRAS" (nr. 10219)**

11 **Question de M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'état d'avancement du plan déchets de l'ONDRAF" (n° 10219)**

11.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, mijn eerste vraag betreft de stand van zaken voor het afvalplan van NIRAS. Er zijn daar recent heel wat vragen over gesteld. We hebben ook een interessante hoorzitting gehad met deze commissie. Ik denk dat dat juist voor uw aantreden was. Recent is er ook ter plekke, in Mol-Dessel, een informatieavond geweest met neerslag in de lokale en regionale pers. Dat heeft mijn interesse voor dat dossier weer wat aangewakkerd.

Na die informatieavond van MONA – Mols Overleg Nucleair Afval – was in de pers te lezen dat er voor 2035

zeker geen sprake is van diepteberging. Dat is ook aan bod gekomen tijdens de hoorzitting. Er moet nog volop onderzoek gebeuren naar de berging van middel- en hoogradioactief afval in de Boomse kleilaag of de leperiaanse klei.

De raad van bestuur van NIRAS heeft daarover tijdens de periode van lopende zaken een aantal belangrijke knopen doorgehakt. Ik ben een beetje benieuwd hoe u dat dossier hebt aangepakt sedert uw aantreden. Ik heb dan ook volgende vragen voor u.

Ten eerste, wat is de stand van zaken van dat afvalplan?

Ten tweede, heeft de regering reeds een standpunt ingenomen over het afvalplan en de beslissingen die genomen zijn door de raad van bestuur ergens in het najaar?

Ten derde, heeft de regering deze principebeslissing van NIRAS om geologisch te gaan bergen reeds formeel gevalideerd? Hoe is die principebeslissing tot stand gekomen?

Ten vierde, als die beslissing van de regering er niet komt, kan NIRAS dan zomaar verder werken? Moet daar niet op een bepaald moment, minstens politiek getrancheerd worden? Moet daarover geen grondig politiek en maatschappelijk debat plaatsvinden vooraleer daar definitieve keuzes worden gemaakt?

Ten vijfde, tijdens de participatieprocedure die reeds heeft plaatsgevonden over het ontwerp van afvalplan is het aspect omkeerbaarheid als zeer belangrijk aangehaald. De mensen van NIRAS hebben dat tijdens de hoorzitting ook aangegeven: men wil daar ook aan tegemoetkomen. De vraag is hoe men daaraan zal tegemoetkomen? Welke mate van omkeerbaarheid zal men voorzien als men gaat opteren voor geologische berging? Dat is een technologische kwestie maar dat is natuurlijk ook een veiligheidskwestie en een ethische kwestie.

Wat mijn laatste vraag betreft, is mij iets niet helemaal duidelijk. Er was lang een duidelijke hiërarchie tussen, enerzijds, de berging in de Boomse klei en, anderzijds, de berging in de leperiaanse klei. Mijn inschatting is dat in die hiërarchie dat verschil wat minder groot is geworden en dat men in de laatste versie van het afvalplan de leperiaanse klei wat meer vooruitschuift dan in het verleden het geval was. Kunt u dat een beetje verduidelijken? Welke pistes worden er nu primair bewandeld en welke niet? Welke regio's moeten zich in de eerste plaats zorgen maken en welke niet?

11.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, het afvalplan van de NIRAS werd aangenomen door de raad van bestuur van de instelling op 23 september 2011 en vervolgens per brief van 23 september 2011 overgemaakt aan de voogdijministers van de NIRAS.

In een brief van 3 oktober 2011 hebben de toenmalige voogdijministers van de NIRAS laten weten dat zij hebben vastgesteld dat het afvalplan van de NIRAS, dat overeenkomstig de wettelijke bevoegdheden van de instelling werd opgesteld, het voorwerp is geweest van een evaluatieprocedure betreffende de gevolgen voor het milieu en van een publieksraadpleging, conform de wet van 13 februari 2006, en beantwoordt aan de vraag die de voogdijoverheid van de instelling in 2004 had geformuleerd.

In een brief hebben de voogdijministers de wens uitgedrukt dat de in het afvalplan gevraagde principebeslissing over het beheer op lange termijn van het hoog- en middelactief afval een beslissing zou zijn die door een regering met volheid van bevoegdheid moet worden genomen.

De huidige regering voorziet in het regeerakkoord onder meer in het volgende: "In het kader van de omzetting van de richtlijn 2011/70 zal de regering een normatief kader uitwerken voor een veilig beheer op lange termijn van de verbruikte kernbrandstof en van het radioactief afval en zal zij ter zake een principebeslissing nemen."

Er is nog geen formele beslissing van de regering met betrekking tot het afvalplan van de NIRAS. Dit plan wordt momenteel geëvalueerd.

In een brief van 3 oktober 2011 heeft de toenmalige voogdijminister de NIRAS verzocht om, in afwachting van het nemen van een principebeslissing door een regering met volheid van bevoegdheden, een aantal aanbevelingen uit te werken en te formuleren die het mogelijk moeten maken om de continuïteit van haar opdracht van openbare dienstverlening te garanderen. De NIRAS maakt momenteel werk van de formulering

van deze aanbevelingen.

Hoewel de omkeerbaarheid van de berging reeds was besproken in het ontwerp van afvalplan werd dit aspect inderdaad regelmatig aangehaald tijdens de publieke raadpleging over het ontwerp van afvalplan, die plaatsvond in het kader van de toepassing van de wet van 13 februari 2006. Hiermee werd volledig rekening gehouden in het afvalplan; dit aspect werd als voorwaarde van terugneembaarheid van het geborgen afval opgenomen.

De NIRAS beveelt in haar afvalplan als oplossing de geologische berging van hoog- en middelactief afval in weinig verharde klei aan. Zowel de Boomse klei als de leperiaanklei komt hiervoor in aanmerking.

11.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord.

Hebt u een idee van de termijn waarin de regering ter zake een beslissing zal nemen?

11.04 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Dit jaar.

11.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, het is niet goed dat de beslissing van de raad van bestuur van de NIRAS een beetje rondzweeft. Er moet hierover in alle openheid worden gesproken in het Parlement en op het niveau van de regering. Het gaat tenslotte, althans voor mij, over een zeer belangrijk ethisch dossier met een impact voor honderden, duizenden jaren.

U zegt dat de omkeerbaarheid helemaal wordt meegenomen. Dan is de uitdaging om ons concreet te vertellen hoe daarvan werk zal worden gemaakt. Wat betekent die omkeerbaarheid, die terugneembaarheid in de praktijk? Wij zullen daarop nog terugkomen.

Ik begrijp ook dat de Oost- en West-Vlamingen zich voortaan even veel zorgen moeten maken als de mensen in de Noorderkempen en dat de leperiaanse klei op gelijke voet zal worden benaderd en behandeld als de Boomse klei. Of dat goed of slecht nieuws is, laat ik in het midden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de activiteit van nucleaire eenheden tijdens de maanden van piekverbruik" (nr. 10220)

12 Question de M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'activité des unités nucléaires pendant les mois de forte consommation" (n° 10220)

12.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, gisteren heeft een krant nog bericht over Tihange 1 die omwille van technische problemen al een tijdje op halve kracht draait. U weet dat het voor onze fractie op zich geen probleem is dat nucleaire eenheden minder draaien en als wordt aangetoond dat het plaatje rond geraakt zonder al die nucleaire reactoren. Ik heb ook eens gekeken naar de statistieken van Elia en het lijkt erop dat tijdens de maanden december, januari en februari, traditioneel de maanden van piekverbruik, bepaalde nucleaire eenheden niet altijd hebben gefunctioneerd, evenwel zonder problemen te veroorzaken inzake bevoorradingszekerheid.

Ik heb een aantal vragen over dat fenomeen. Ten eerste, de informatie loopt een beetje uit elkaar. Kunt u voor de maanden december, januari en februari aangeven wanneer bepaalde nucleaire eenheden niet hebben gefunctioneerd?

Ten tweede, om welke redenen hebben ze dan niet gefunctioneerd? Kent uw administratie telkens de reden van inactiviteit?

Ten derde, in het technisch reglement is een informatieplicht voorzien in geval van stillegging, tenminste als die gepland is. Welke stilleggingen gebeurden onaangekondigd? Wordt in algemene termen de informatieplicht voor tijdelijke sluiting voldoende gerespecteerd door de exploitanten?

Ten vierde, het is belangrijk om ervoor te zorgen dat onderhoudswerken en controles gebeuren buiten de maanden van piekverbruik om de impact op de prijs en de bevoorradingszekerheid te minimaliseren. Welke maatregelen neemt u om dat af te dwingen en te realiseren?

Ten vijfde, hebt u aanwijzingen dat bepaalde exploitanten oneigenlijk gebruikmaken van de mogelijkheid tot stillegging? Vinden bepaalde stilleggingen niet toevallig plaats, in het kader van een bepaalde politieke of economische strategie?

Ten slotte, lopen er onderzoeken om na te gaan of dat eventueel het geval is? Zo ja, welke onderzoeken worden er gevoerd? Ik heb van uw voorganger mogen vernemen dat er minstens een onderzoek lopende is bij de Raad voor de Mededinging. Ik ben heel benieuwd hoe de uiteindelijke conclusies van dat onderzoek zullen worden geformuleerd. Ik dank u alvast voor uw antwoord.

12.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: (*zonder micro*) (...) stilleggingen die tijdelijk zijn, maar de modaliteiten daarvan moeten nog in een KB worden gegoten. Dat KB moet nog genomen worden om de informatie over de stilleggingen in de verschillende centrales verplicht aan ons te laten melden. Tijdelijke stilleggingen moeten dus niet meegedeeld worden, maar de producenten moeten de leverancierscontracten van elektriciteit op het net naleven.

Het behoort hun toe om, in overleg met de transportnetbeheerder, de nodige stroom te leveren om het net in balans te houden. Indien bijgevolg een grote capaciteit tijdelijk stilgelegd is, start de producent andere eenheden van zijn park op. Bij een grote omvang van zijn park zal dat des te gemakkelijker gaan. Enkel het afsluiten van de capaciteit of de belangrijke en definitieve retrofits moeten aan de administratie worden meegedeeld.

De voorzienbare onderhoudswerken worden over het algemeen niet uitgevoerd door de producenten in de piekperiode tijdens de winter. De balancering gebeurt op het niveau van de elektrische transportnetbeheerder. Zij waren beide bijzonder opmerkzaam deze winter toen plotse problemen in de regio Noord-West werden vastgesteld door het ENTSO-E op Europees niveau. Uiteindelijk ging de winterpiek zonder problemen voorbij.

Wij beschikken niet over aanwijzingen van een abusief gebruik van de mogelijkheden tot stillegging.

De regering heeft het besluit genomen de sluitingskalender van de oudste centrale vóór de zomer te preciseren, op basis van een verslag dat thans wordt opgesteld.

12.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het gek dat de administratie geen duidelijke informatie kan geven over de activiteit van centrales en operatoren. Dat zullen wij dan verder bekijken. Een zaak heb ik niet goed begrepen. U zegt dat een informatieplicht is opgenomen in de omzettingwetgeving van het derde pakket van 8 januari 2012, maar dat die nog in een KB moet worden opgenomen. Die zou dan niet gelden voor controles en onderhoudswerken?

12.04 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Nee. Dat is voorzien voor de stilleggingen die tijdelijk of definitief zijn en die niet opgenomen waren in de plannen die zij moeten indienen bij Elia. Over alles wat niet gepland was bij Elia, moet Elia geïnformeerd worden. De modaliteiten daarvan moeten nog in een koninklijk besluit worden opgenomen.

12.05 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Enerzijds is er de proactieve planning inzake onderhoudswerken. Die moet men communiceren. Als men daarvan afwijkt, dan treedt men in de informatieplicht. Voor die informatieplicht moet het KB dus nog gemaakt worden.

12.06 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Behalve voor de technische pannes. Die moeten niet worden meegedeeld.

12.07 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, het is natuurlijk moeilijk om de waarachtigheid van technische pannes na te gaan. Het is heel interessant om het eens nader te bekijken.

Ik heb het u reeds gemeld; u hebt vraag 6 wat anders geïnterpreteerd, dat had misschien met de onduidelijkheid van mijn vraag te maken. Ik sprak over onderzoeken en doelde daarmee op onderzoek naar

abusief gebruik van stillegging en controles. Er loopt minstens één onderzoek bij de Raad voor de Mededinging. Ik nodig u uit om dat eens te bekijken. Het kan misschien ook handig zijn voor de uitwerking van het koninklijk besluit.

Ik denk dat ik daarover in september of oktober een vraag aan uw voorganger gesteld heb. Ik kan het u steeds eens doormailen als u het niet terugvindt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "een nieuwe GEMIX-studie" (nr. 10218)

13 Question de M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "une nouvelle étude GEMIX" (n° 10218)

13.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, mijn laatste vraag gaat over een nieuwe GEMIX-studie. Er wordt heel veel gestudeerd in onze Belgische energiewereld. Uw voorganger had tijdens lopende zaken het plan opgevat om een nieuwe GEMIX-studie op te zetten, om bepaalde debatten wat te sussen.

We kennen het traject dat de eerste GEMIX-studie heeft afgelegd en weten wie daarvan de pen heeft vastgehouden.

Mijn indruk was dat het voornemen voor een nieuwe GEMIX-studie was verdwenen. Dat bleek uit de laatste vragen aan uw voorganger, de heer Magnette.

Er is ook de prospectieve studie over elektriciteit van de administratie. Het Federaal Planbureau heeft over de energieperspectieven een belangrijk werk afgeleverd. De energieregulator draagt ook zijn steentje bij.

Het lijkt een rationeel standpunt om geen nieuwe GEMIX-studie te bestellen, ook al omdat u voldoende studies plant in uw beleidsnota. Wij hebben daar al een boeiende discussie over gehad, het studie bureau-Wathelet.

Nu begrijp ik van stakeholders en experts dat de GEMIX-commissie een consultatie is gestart. Ik ga ervan uit dat men, als men een consultatie start, een concreet doel heeft, met name toch een nieuw GEMIX-rapport.

Mijnheer de staatssecretaris, ik had hierover graag meer duidelijkheid gekregen. Moeten we in onze bibliotheek alvast plaatsmaken voor een nieuwe GEMIX-studie? Wordt er dus een nieuwe GEMIX-studie georganiseerd? Zo ja, hebt u daarvoor de opdracht gegeven? Hebt u groen licht gegeven om nog meer verwarring inzake studies over bevoorradingszekerheid te brengen?

Wat is de doelstelling van de studie? Wat is de relatie met het uitrustingsplan en de prospectieve studie?

Wat is de huidige samenstelling van de GEMIX-commissie? Hoeveel pijltjes lopen er met andere woorden naar de sector vanuit de commissie? Wie heeft de samenstelling bepaald? Hoe gebeurt de financiering van de GEMIX-studie?

13.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer Calvo, naar aanleiding van de vraag van mijn voorganger heb ik inderdaad de opdracht gegeven voor een update van de GEMIX-studie, die zich in hoofdzaak op elektriciteit zal richten.

De GEMIX-studie heeft tot doel de energiemix te vergelijken die in de bestaande studies is voorgesteld.

Er is al een lijst van studies bepaald. Over sommige studies vond reeds overleg plaats met de auteurs ervan.

Het is de bedoeling om een analyse te maken van de bestaande documenten en daaruit de grote tendensen af te leiden.

Het rapport over de productiemiddelen voor elektriciteit wordt op korte termijn gerealiseerd en heeft tot doel een antwoord te bieden op de kwestie van de elektriciteitsbevoorrading op het ogenblik dat de drie oudste kerncentrales hun deuren zullen sluiten.

De beide studies zullen samen met de prospectieve studie met betrekking tot elektriciteit, die gericht is op de toekomst, namelijk tien tot vijftien jaar, de basis vormen voor mijn toekomstige voorstellen om de bevoorradingszekerheid op korte, middellange en lange termijn te garanderen.

De groep GEMIX bestaat uit vertegenwoordigers van het Federaal Planbureau en van de administratie voor Energie, een universiteitsprofessor en een vertegenwoordiger van de Nationale Bank van België, die de groep aanstuurt. De samenstelling van de groep is door mijn voorganger goedgekeurd en door mij gevalideerd. Er is niet in een bijzondere financiering van de studie voorzien. Deelnemers hebben er zitting in vanwege hun functie.

13.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, u stelt me toch een beetje teleur. Wij lezen als Parlementsleden allemaal heel graag. Dus daar ligt het probleem niet. Het is niet omdat ik lui zou zijn dat ik een groot probleem heb met uw antwoord. Het is gewoon echt niet goed voor de duidelijkheid over de bevoorradingszekerheid of voor de pacificatie, die u nastreeft, dat u nu een nieuwe GEMIX-studie aankondigt.

In het kader van het derde pakket hebben we discussies gevoerd over de vraag wie de bevoorradingszekerheid moet monitoren. De opties waren de administratie of de CREG. Uzelf en zeker uw voorganger menen dat de taak toekomt aan de administratie, die voldoende competent is. Vooral de prospectieve studies inzake elektriciteit, zeker in combinatie met een uitrustingsplan, moeten ons de nodige informatie verstrekken. Nu gaat u daar eigenlijk recht tegenin door een nieuwe GEMIX-studie te bestellen.

Wat is de meerwaarde ervan en hoe valt dat te rijmen met het voornemen inzake pacificatie? Dat begrijp ik niet goed. Het is toch gek om nog een nieuwe studie te bestellen? Er wordt gewerkt aan de prospectieve studie inzake elektriciteit. U maakt een uitrustingsplan en toch geeft u de opdracht tot een nieuwe GEMIX-studie!

Wanneer ik peil naar de samenstelling van de GEMIX-commissie, dan peil ik naar de concrete samenstelling van de commissie. Het gaat dan niet zozeer over de kwestie welke instellingen de leden van de commissie vertegenwoordigen, maar over de concrete namen. Heeft bijvoorbeeld professor D'Haeseleer opnieuw zitting in de GEMIX-commissie? Wellicht wel. Wij kunnen bijgevolg als oppositie alleen maar vermoeden dat er een nieuwe GEMIX-studie moet komen opdat personen zoals de heer D'Haeseleer zich zouden kunnen buigen over de bevoorradingszekerheid. Ik denk dat u op die manier uw geloofwaardigheid ondermijnt inzake bevoorradingszekerheid en mee de chaos organiseert. Ik vind dat jammer, mijnheer de staatssecretaris. Ik vermoed dat de voorzitter het daarmee ook eens is.

13.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer Calvo, onze instellingen in België zijn groot en intelligent genoeg om de door hun gekozen, correcte personen te sturen naar de commissie. Ik zal dat niet bepalen voor de Nationale Bank of het Planbureau. Ik zal hun niet zeggen dat ik een persoon niet goed vind of niet wil.

Mijnheer Calvo, ik zal niet opnieuw vertrouwen kunnen creëren in de sector door zelf te bepalen wie FEBEC, het Planbureau of de Nationale Bank moeten aanstellen om studies uit te voeren of om met mij te praten. Dan zouden wij slechter bezig zijn.

13.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Ik vind u soms zeer creatief en zeer handig in uw antwoorden. Ik vind het ook boeiend om dat waar te nemen. De vraag die daaraan voorafgaat, is of er een GEMIX-commissie moet zijn en of er een GEMIX-studie moet zijn. En daarop geeft u het verkeerde antwoord.

Dat u nadien, na de beslissing om die studie te organiseren, niet oplegt wie de studie moet maken, begrijp ik. Er moet nu eenmaal geen GEMIX-commissie komen, er moet geen GEMIX-studie worden gemaakt. Er is de administratie, er is onze energieregulator, laat die hun werk doen. Er is meer nodig dan studies maken in onze energiewereld, er moeten vooral knopen worden doorgehakt. Dat is de principiële discussie, waarover wij duidelijk een andere mening hebben.

13.06 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: (...)

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*La réunion publique de commission est levée à 16.52 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.52 uur.*